

Jak dawniej opolanie spędzali wolny czas?

Dla Mieszkańca

Czas wolny w dawnym Opolu był przywilejem ludzi zamożnych. Z licznych rozrywek korzystali ci, którzy pod koniec miesiąca nie musieli skrupulatnie liczyć swoich oszczędności. A trzeba przyznać, że bywały to atrakcje bardzo nietypowe. Na przykład w roku 1893 na Breslauerplatz (obecnie pl. Piłsudskiego) mieszkańcy Zaodrza mogli oglądać wystawę egzotycznych gadów i płazów, takich jak wąż boa, aligator i kajman. W tym samym miejscu i roku wystąpił także wojownik Aszanti, który prezentował taniec wojenny. Opolanie uwielbiali publiczne przedstawienia. W roku 1892 muzeum osobliwości Ulricha Massowa zaprezentowało mieszkańcom pochód pogrzebowy cesarza Wilhelma I. Popularnością cieszyły się także popisy liliputów. Swego czasu sensację wzbudził, występujący w hotelu Forum, akrobata Adolf Schemmel mierzący zaledwie 68 cm. W ratuszu natomiast wystąpił magik cara

Rosji i króla Szwecji Adams Epstein i jego tańczące szkielety.

Meister des Eises in Oppeln

Mit 12 Jahren deutsche Kunstlauf-Meisterin

Die oberschlesische Stadt Oppeln war der Schauplatz der diesjährigen deutschen Eiskunstlauf-Meisterschaften (unten). Das Erstaunliche war, daß neben Baier-Berlin als Herrenmeister die erst 12jährige Münchenerin Maxi Herber (im Oval) den Meistertitel für Damen erstritt

Mistrzostwa Niemiec 14-15.01.1933 r. Tytuł mistrzowski wśród pań zdobyła Maxi Herber (zdjęcie w owalu), nie miała wtedy jeszcze czternastu lat (ur. 8.10.1920, zm. 20.10.2006). Wśród panów tytuł zdobył Ernst Baier (27.09.1905-8.07.2001). Para ta występując od 1934 r. w kategorii par sportowych zdobyła 4 tytuły mistrzów świata, 5 tytułów mistrza Europy oraz złoty medal olimpijski w 1936 r. Dwukrotnie się pobierali (pierwszy raz w 1941 r.) i dwukrotnie się rozwodzili. Zdjęcia z prasy niemieckiej. Mistrzostwa odbyły się na stawku przy ul. Barlickiego – w tle „Domek Lodowy” i Synagoga, która spłonęła pięć lat później

Aktywne spędzanie czasu

Zimą mieszkańcy dawnego Oppeln lubili poślizgać się na najbardziej eleganckim lodowisku znajdującym się na stawku Zamkowym. W roku 1904 jego konkurencją była ślizgawka KÜchlera koło mostu kolejowego na Młynówce (wtedy MÜhlgraben), która po zmroku była elektrycznie oświetlana. Latem natomiast popularne były kąpiele w czystej wówczas Odrze. Kąpielisko miejskie znajdowało się na Młynówce. Panowały na nim określone zasady – kąpiel bez odpowiedniego stroju była zakazana. Bardzo znanym miejscem do pływania było także kąpielisko rzeczne Am Wäldchen na wyspie Pasieka. Natomiast amatorzy kąpeli zdrowotnych przychodzili do łaźni miejskiej na Sternstrasse 23 (obecnie ul. Reymonta), w której po kąpeli serwowano kefir po 25 fenigów za 1,5 litrową butelkę.

Lodowisko na stawku Barlickiego z synagogą w tle, ok. 1910 r.

Lodowisko na stawku Barlickiego z synagogą w tle, ok. 1910 r.

Kawiarnia nad stawem na wyspie Bolko, karta pocztowa, wyd. B. Scholz, Wrocław, ok. 1938 r.

Domek Lodowy nad Stawkim Zamkowym. W tle budynek Nowej Synagogi.

Męskie sprawy

Nieodzowny elementem czasu wolnego były ówczesznie rozrywki typowo męskie. Na Zaodrze popularnością cieszył się bilard w gospodzie T.F. Arndta przy Kräuterei 16 (obecnie ul. Spychalskiego), a na Nikolaistrasse (obecnie ul. Książąt Opolskich) ogrzewana kręgielnia w lokalu „Gesellschaftshaus”. Panie i panowie lubiący grać w tenisa korzystali z kortu na Malapanerstrasse 42 (obecnie ul. Ozimska), a zwolennicy jazdy konnej z ujeżdżalni przy obecnej ul. Armii Krajowej. Niedzielne popołudnia spędzano poza miastem. W 1904 roku restauracja „Bellevue”, która wówczas znajdowała się w peryferyjnej części Rosenbergerstrasse (obecnie ul. Oleska)

oferowała place zabaw i gier dla dzieci oraz kort tenisowy dla dorosłych.

Budynek gospody „Pod białym koniem” na Przedmieściu Odrzańskim, ok. 1936 r.

Doppeln, den 10. November 1890.

Der Vorstand.

Hattwich

10 **Schützenhaus.**

Eröffnung Sonnabend den 22. d. Mts.:

 Hippodrom

Reitbahn für Jedermann.

Täglich geöffnet von abends 7 Uhr für
Herren, Damen und Kinder.

Eintritt 10 Pf., Reitkarten 30 Pf., Militär u. Kinder 20 Pf.

Wer sich gleich Reitkarten an der Kasse löst, hat freien
Eintritt.

Hochachtungsvoll

R. Jude.

11. **Für Gastwirthe!**

19. empfiehlt sein, seine
Anfertigung von
C. Schmielus,

20. **1 Knabe** v
auszub., wird plac

21. Gute Köchin
melden sich bei

22. Köchinnen,

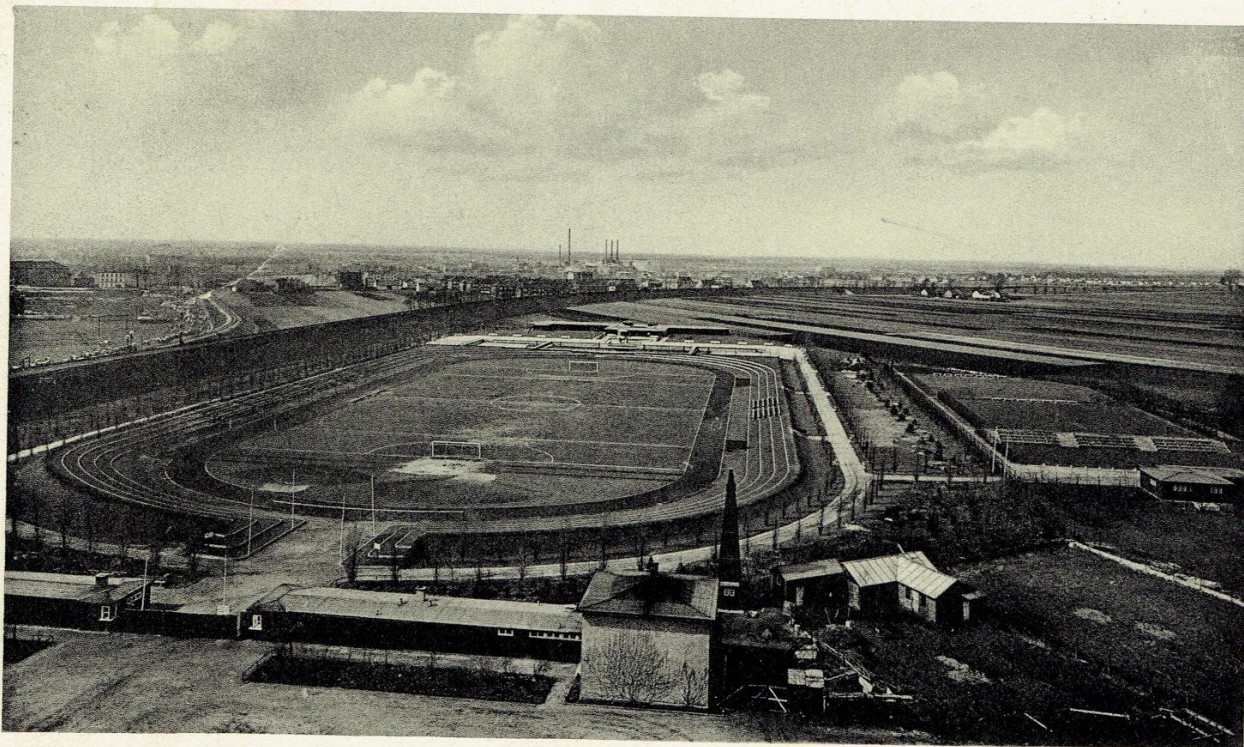
23. Ein **Buch**
Benutzung bei Ga

24. **Odervor**
miethen.

25. Eine kleine

Nieistniejąca zabudowa skrzyżowania ulicy E. Osmańczyka (Karlsstr.) i K. Malczewskiego (Sebastianstr.), ok. 1875r.

Opole, Stadion

Kompleks sportowy przy ul. Oleskiej (Rosenbergerstr.), stadion piłkarski, korty tenisowe i basen, ok. 1936 r.

Materiał powstał na podstawie książki autorstwa dr. Macieja Borkowskiego „Opole przelomu wieków XIX/XX”, Wydawnictwo Księży Młyn, 2015. Zdjęcia pochodzą ze zbiorów Muzeum Śląska Opolskiego. W materiale wykorzystano również zdjęcie pochodzące ze zbiorów wydawnictwa MS Bogusława Szybkiego.

КОНТАКТНІ ДАНІ
Wydział Promocji

ul. Koraszewskiego 7-9

45-011 Opole

bp [at] um.opole.pl

www.opole.pl

місце

теги

historia

historia Opola

Wydarzenia i miejsca

czas wolny